

JAK NA... KRIZOVÉ PLÁNY ŠKOLY

MGR. JANA KLEMENTOVÁ

ŘÍJEN 2025

PPP a SPC
Ústí nad Orlicí

Krizové plány škol jsou strategické dokumenty, které mají zajistit bezpečnost žáků, zaměstnanců a návštěvníků školy a pomoci škole rychle a efektivně reagovat na mimořádné nebo nebezpečné situace. Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy vydalo několik metodických doporučení a jejich příloh, které jsou pro školy podkladem ke zpracování Krizových plánů.

Předkládaný materiál nabízí postup, jak podle doporučení MŠMT zpracovat krizový plán školy, tak, aby odpovídal současným požadavkům na bezpečnost a připravenost.

Některé části tohoto dokumentu jsou doslova převzaty (včetně grafického zpracování) z metodických doporučení MŠMT, jiné byly zkráceny a přepracovány tak, aby poskytly jasný a přehledný návod pro praxi.¹

Základním dokumentem je „Metodické doporučení ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28) vymezuje aktuální terminologii a začlenění prevence do školního vzdělávacího programu a školního řádu, popisuje jednotlivé instituce v systému prevence a úlohu pedagogického pracovníka, definuje školní preventivní program a doporučuje postupy škol a školských zařízení při výskytu rizikového chování.“

Níže uvedený text je vhodné uzpůsobit podmínkám školy zejména v oblasti komunikace a rozdělení kompetencí mezi zaměstnance.

¹*Metodická doporučení a metodické pokyny, MŠMT ČR.* Online. Metodická doporučení a metodické pokyny, MŠMT ČR. 2013. Dostupné z: <https://msmt.gov.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>. [cit. 2025-10-04].

Obsah

NÁVYKOVÉ LÁTKY	4
RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ V DOPRAVĚ	7
PORUCHY PŘÍJMU POTRAVY	8
ALKOHOL.....	9
TÝRANÉ, ZNEUŽÍVANÉ A ZANEDBÁVANÉ DÍTĚ	10
ŠKOLNÍ ŠIKANA	12
KYBERŠIKANA	14
A DALŠÍ FORMY KYBERNETICKÉ AGRESE	14
HOMOFOBIE	15
EXTREMISMUS, RASISMUS, XENOFOBIE, ANTISEMITISMUS	16
VANDALISMUS na půdě školy.....	17
ZÁŠKOLÁCTVÍ.....	18
KRÁDEŽE	20
TABÁKOVÉ VÝROBKY, VÝROBKY URČENÉ	22
KE KOUŘENÍ A NIKOTINOVÉ SÁČKY	22
KRIZOVÉ SITUACE SPOJENÉ S OHROŽENÍM NÁSILÍM VE ŠKOLNÍM PROSTŘEDÍ, KTERÉ PŘÍCHÁZÍ Z VNĚJŠÍHO I VNITŘNÍHO PROSTŘEDÍ.....	24
NETOLISMUS.....	25
SEBEPOŠKOZOVÁNÍ.....	26
NOVÁ NÁBOŽENSKÁ HNUTÍ.....	27
RIZIKOVÉ SEXUÁLNÍ CHOVÁNÍ.....	28
PŘÍSLUŠNOST K SUBKULTURÁM	29
HAZARDNÍ HRANÍ	30
Psychická krize/duševní onemocnění žáka	31
SEBEVRAŽEDNÉ CHOVÁNÍ	32

Příloha č. 1

NÁVYKOVÉ LÁTKY

Všímám si, že u žáka se mění:

- osobnost (např. z tichého žáka hlučný a otravný),
- nálada,
- fyzický vzhled,
- výkon ve škole,
- komunikace s ostatními (ve vyšší míře utajená komunikace s ostatními),
- potřeba peněz.

Informuji školní poradenské pracoviště.

Školní poradenské pracoviště:

- nabídnout „pomocnou ruku,“
- vztah založený na vzájemném porozumění,
- respekt bez tolerance k užívání návykových látek,
- pomoc, která je oddělena od výuky,
- otevřenost, důvěra, bezpečné prostředí,
- povzbuzení k přijímání odborné pomoci.

Návykové látky ve škole:

DISTRIBUCE

NENÍ rozhodující množství.

Škola má důvodné podezření → **VŽDY** Policie ČR.

PŘECHOVÁVÁNÍ

Pedagog nehodnotí množství.

V případě podezření zajistit → předat Policii ČR (NE likvidace, NE předání zákonným zástupcům).

Žák do 18 let – OSPOD, zákonný zástupce.

Množství nemusí mít vliv na kázeňský postih dle školního řádu.

NÁLEZ látky, kterou považuji za návykovou látku

Uvědomím vedení školy → Policie ČR (zajištění látky), pedagog následně zpracuje písemný záznam o nález.

Časová překážka Policie ČR

Za přítomnosti dalšího pracovníka školy s použitím gumových/latexových rukavic vložit do obálky, napsat datum, čas, místo nálezu, obálku přelepit, přelep opatřit razítkem a podpisem pedagogického pracovníka, uschovat ve školním trezoru, předat Policii ČR.

ZADRŽENÍ látky, kterou považují za návykovou.

Informuji vedení školy, zákonného zástupce, Policii ČR.

Za přítomnosti ředitele školy nebo zástupce ředitele školy → záznam o nálezu s vyjádřením žáka (datum, místo, čas, jméno žáka) – podepíše i žák (pokud odmítne podepsat, zapsat odmítnutí).

Pokud to vyžaduje zdravotní stav žáka → 155. Látku předat přivolanému lékaři v případě intoxikace.

PODEZŘENÍ, že žák má u sebe návykovou látku

Informuji Policii ČR, zákonného zástupce.

Žák je do příjezdu Policie ČR izolován od ostatních žáků a **POD DOHLEDEM**.

Pedagog NEPROVÁDÍ osobní prohlídku ani prohlídku jeho věcí.

KONZUMACE NÁVYKOVÉ LÁTKY

Žák je přistižen při konzumaci (v prostorách školy, v době školního vyučování či akcí školy):

- zabránit v další konzumaci,
- látku odebrat za přítomnosti další osoby (žák vloží návykovou látku do obálky, pedagog obálku zalepí, přes přelep podepíše pedagog, svědek, žák),
- 155, 158 nebo záznam o události s vyjádřením žáka za přítomnosti svědka; info vedení školy; předání záznamu školnímu metodikovi prevence; vyrozumění zákonných zástupců

Žák není způsobilý pobytu ve škole po požití NL → žáka si musí převzít zákonní zástupci (po jejich souhlasu případně osoba blízká); po odmítnutí zákonných zástupců → 158, OSPOD.

Žák je schopen výuky → oznámení konzumace NL zákonnému zástupci.

Oznamovací povinnost školy k OSPOD.

Školní metodik prevence předá informace žákovi a zákonným zástupcům o možnostech odborné pomoci.

Opatření dle školního řádu (rozlišit distributora a uživatele).

Distribuce – oznamovací povinnost. Navádění k užití návykové látky – není oznamovací povinnost. Testování – pedagog **NETESTUJE!**

Příloha č. 2

RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ V DOPRAVĚ

**Pedagog je svědkem aktivit, které mohou vést k dopravním nehodám →
Policie ČR.**

Pedagog má podezření, popř. zkušenost s výrazně rizikovým chováním žáka, které může mít vliv na jeho duševní nebo tělesné zdraví – konzultace nápadností u žáka s výchovným poradcem nebo pedagogicko-psychologickou poradnou.

Příloha č. 3

PORUCHY PŘÍJMU POTRAVY

Všímám si, že žák/žákyně:

- zhubnul/a
- nepřiměřeně cvičí
- zvrací

Informuji školní poradenské pracoviště, které následně vede rozhovor se zákonnými zástupci:

a) vědí, řeší, co můžeme ještě ve škole?

b) citlivé sdílení pozorovaného, doporučení/zprostředkování kontaktu se školním psychologem, psychologem, lékařem (např. nutriční terapeut)

Školní poradenské pracoviště následně:

- monitoruje žáka, třídu
- informuj zainteresované pedagogy (např. vyučující tělesné výchovy, biologie – předcházení dalšímu rizikovému chování).

Příloha č. 4

ALKOHOL

Všímám si, že žák přinesl alkohol (= porušení školního řádu)

- pedagog může vyzvat žáka, aby se alkoholu zbavil nebo jej odložil,
- spolupráce se zákonnými zástupci v případě žáka nezletilého dle následujícího postupu. Od koho alkohol získal?
 - a) zakoupil v obchodě → info Policii ČR;
 - b) doma → upozornění rodičů, že musí zabránit v přístupu k alkoholu; opakování situace → OSPOD, nespolupracující rodina → Policie ČR.

Všímám si, že žák požil alkohol ve škole:

- zabránit v další konzumaci,
- předlékařská první pomoc nebo 155 v případě ohrožení života.

Nezletilý ve stavu, kdy nemůže pokračovat v dalším vzdělávání → vyznamovat zákonného zástupce, aby si přišel žáka vyzvednout + kde alkohol vzal, proč konzumuje ve škole? Opakování situace → OSPOD, Policie ČR.

Postup dle školního řádu, neomluvené hodiny.

Žák nabízí alkohol ostatním žákům ve větší míře nebo opakovaně, několika dětem najednou (není zde povinnost překazit a oznámit)

→ Policie ČR, u nezletilého vyznamovat zákonného zástupce;

- v případě ohrožení života a zdraví → 155;
- OSPOD – oznamovací povinnost školy;
- nabízení alkoholu → Policie ČR.

Příloha č. 5

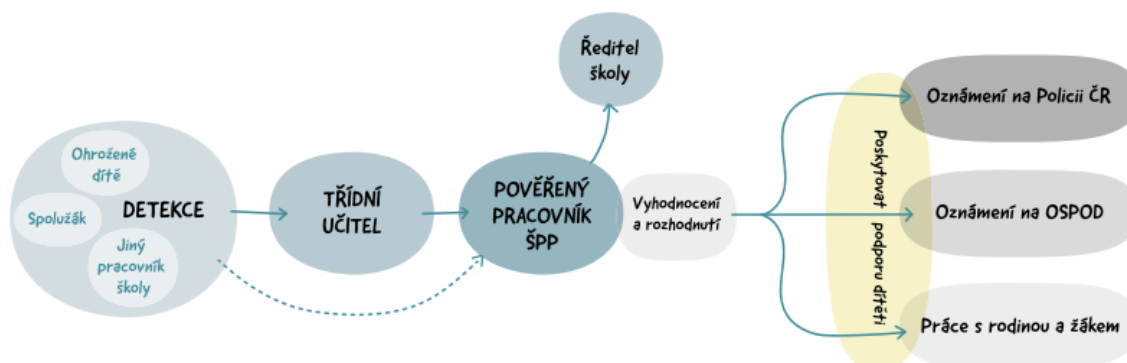
TÝRANÉ, ZNEUŽÍVANÉ A ZANEDBÁVANÉ DÍTĚ

U žáka si všímám, některého z níže uvedených znaků:

- poranění na kůži (modřiny, šrámy, popáleniny...);
- zranění neodpovídající poskytnutému vysvětlení;
- oblečení nepřiměřené počasí;
- poranění v oblasti intimních partií (problémy se sezením na židli...);
- časté bolesti břicha, nevolnost; časté bolesti hlavy;
- náhlá změna váhy;
- těhotenství dívek mladších 15 let;
- neléčené zdravotní problémy, zanedbávání potřebné zdravotní péče;
- špatný celkový fyzický stav;
- chronicky hladové, unavené, apatické dítě;
- zanedbaná hygiena těla, oděvu;
- neochota jít domů/strach z rodičů nebo osob, se kterými sdílí domácnost;
- vlastnění drahých dárků či peněz nedůvěryhodného původu;
- odmítání jídla či přejídání;
- sebepoškozování nebo sebevražedné chování či tendence;
- neobvyklý strach z běžného fyzického kontaktu s dospělými nebo vrstevníky;
- sdílí (říká, kreslí, píše...), že je s ním špatně zacházeno;
- oznámení od spolužáka.

Všímám si rizikového chování pečujících osob

- nezabezpečování základních potřeb dítěte;
- nevhodné chování k dítěti;
- nedůvěryhodné vysvětlení zranění či fyzického stavu dítěte;
- osoba zajišťující péči o dítě pod vlivem alkoholu, návykových látek nebo ve špatném fyzickém/duševním stavu, který negativně ovlivňuje schopnost dohlížet na dítě;
- násilí mezi rodiči či osobami, které sdílejí s dítětem společnou domácnost;
- nápadně ochranné a omezující chování, zvýšená snaha o kontrolu nad tím, co dítě dělá;
- výchovné metody zahrnující kruté nebo nedůstojné chování vůči dítěti.

Akutní ohrožení žáka

- Zajistit bezpečí žáka, případně první pomoc, 155.
- Informovat školní poradenské pracoviště.
- Policie ČR, OSPOD, ředitel školy – komunikaci zajišťuje pověřená osoba školního poradenského pracoviště.
- Případně zajištění bezpečí a psychické podpory pro ostatní děti, které byly incidentu přítomny.

Příloha č. 6

ŠKOLNÍ ŠIKANA

Mezi žáky si všímám nebo žák oznámí:

- psychické formy násilí (odmítání, nekomunikace, pomluvy, intriky vůči některému členu skupiny);
- fyzická agrese;
- ve skupině je jádro útočníků;
- krutost skupiny vůči oběti;
- žáci jsou rozděleni na dvě skupiny („otrokáři“ a „otroci“).

Informuji školního metodika prevence

Následně školní poradenské pracoviště – posouzení a odhad závažnosti situace, kdy 1. a 2. stupeň šikany může být v kompetenci školy; 3., 4. a 5. stupeň spolupráce s externími odborníky (metodik prevence v pedagogicko-psychologické poradně).

Výjimkou je výbuch skupinového násilí – neprodleně řeší škola!!! Viz níže.

Školní metodik prevence ve spolupráci s dalším pedagogem

1. odhad závažnosti a formy šikany;
2. rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili a s oběťmi;
3. nalezení vhodných svědků;
4. individuální rozhovory se svědky (nepřípustné je společné vyšetřování agresorů a svědků a konfrontace oběti s agresory);
5. ochrana oběti;
6. předběžné vyhodnocení a volba ze dvou typů rozhovoru:
 - a) rozhovor s oběťmi a rozhovor s agresory (směřování k metodě usmíření);
 - b) rozhovor s agresory (směřování k metodě vnějšího nátlaku);
7. realizace vhodné metody:
 - a) metoda usmíření;
 - b) metoda vnějšího nátlaku (výchovný pohovor nebo výchovná komise s agresorem a jeho rodiči);

8. třídní hodina:

- a) efekt metody usmíření;
- b) oznámení potrestání agresorů;

9. rozhovor s rodiči oběti;

10. třídní schůzka;

11. práce s celou třídou.

Krizový scénář pro výbuch skupinového násilí při pokročilé šikaně:

A. První (alarmující) kroky pomoci

- 1. zvládnutí vlastního šoku – bleskový odhad závažnosti a formy šikany;
- 2. bezprostřední záchrana oběti, zastavení skupinového násilí

B. Příprava podmínek pro vyšetřování

- 3. zalarmování pedagogů na poschodí a informování vedení školy;
- 4. zabránění domluvě na křivé skupinové výpovědi;
- 5. pokračující pomoc oběti (přivolání lékaře);
- 6. oznámení na policii, paralelně – navázání kontaktu se specialistou na šikanování, informace rodičům

C. Vyšetřování

- 7. rozhovor s obětí a informátory;
- 8. nalezení nejslabších článků, nespolupracujících svědků;
- 9. individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky;
- 10. rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi agresory, není vhodné konfrontovat agresora (agresory) s obětí (oběťmi)

D. Náprava

- 11. metoda vnějšího nátlaku a změna konstelace skupiny.

V případě podezření na spáchání trestného činu či přestupku kontaktuje vedení školy Policii ČR.

Příloha č. 7

KYBERŠIKANA A DALŠÍ FORMY KYBERNETICKÉ AGRESE

Zjištění kyberšikany → informuji třídního učitele, školní poradenské pracoviště.

Školní metodik prevence:

- podpora oběti, zajištění bezpečí;
- zajištění co nejvíce důkazních materiálů;
- incident vždy vyšetřit;
- informovat rodiče;
- konzultovat řešení s dalšími institucemi;
- žádat konečný verdikt a informace;
- zvolit odpovídající opatření (potrestání agresorů v souladu se školním řádem, v méně závažných případech neformální řešení – např. sada preventivních materiálů);
- realizovat preventivní opatření.

Škola má ohlašovací povinnost vůči OSPOD, Policii ČR.

Příloha č. 8

HOMOFOBIE

Pedagog zastává citlivý přístup k žákům jejichž pohlavní či sexuální identita je odlišná či diskutabilní. Pedagog veřejně nekomentuje jejich odlišnosti.

Na homofobní poznámky ze strany žáků pedagog reaguje:

- připomenutím, že příslušníci menšin mají práva,
- pedagog si všímá vztahů v třídním kolektivu, podporuje integraci znevýhodněných žáků,
- pedagog před třídním kolektivem neanalyzuje sexuální a genderovou orientaci žáků,
- pedagog si může promluvit s žákem, ale nekonzultuje domněnky o sexuální orientaci, pohlavní identitě s rodiči bez domluvy s žákem.

Méně výrazné projevy homofobie může řešit pedagog sám za pomoci školního metodika prevence, školního psychologa či odborníka z některé nevládní neziskové organizace. V závažnějších formách, zejména v případě rozvinuté šikany je vhodné kontaktovat pedagogicko-psychologickou poradnu. Je-li podezření na spáchání trestného činu → Policie ČR.

Příloha č. 9

EXTREMISMUS, RASISMUS, XENOFOBIE, ANTISEMITISMUS

V případě výskytu extremistického chování, rasistického chování, xenofobního chování, antisemitského chování, je třeba **zjistit**:

- hloubka extremismu, rasismu, xenofobie či antisemitismu u jednotlivců, případně jejich vazbu mimo školu;
- rozšíření postojů v kolektivu, třídě, škole.

Vyvolat diskusi o problémech souvisejících s uvedenými postoji s cílem odhalit příčinu.

Okamžitě a razantně vystoupit proti projevům intolerance mezi žáky.

Pozvat experty k diskusi s žáky.

Pokud jsou postoje hlouběji zakotvené, informovat rodiče, nabídnout jim spolupráci. O závažných projevech informovat Policii ČR.

NE: moralizování, skandalizace, vyhrožování tresty a zákonnými postihy. Nezkoumání motivace jednání, které se jeví jako extremistické, ale nemusí být.

Důležité je sebevzdělávání pedagoga v problematice extremismu, rasismu, xenofobie a antisemitismu i v procvičování argumentačních schopností.

Příloha č. 10

VANDALISMUS na půdě školy

Vandalismus:

- poškozování školního majetku, věcí spolužáků;
- útoky na věci s jejich následným zničením (ulomené části nábytku, zničené školní pomůcky, prokopnuté dveře...);
- sprejství (čmáranice na zdech...).

V případě zjištění → **informuji** třídního učitele, školní poradenské pracoviště, které dále informuje:

- zákonného zástupce (vždy u nezletilých žáků);
- zákonného zástupce (se souhlasem zletilého žáka);

Při odmítnutí spolupráce zákonných zástupců nebo při opakovaném vandalismu → OSPOD (obecní úřad).

- **pokud nedojde ke smíru** → **náhrada vzniklé škody, ohlásit věc Policii ČR (do 5 000 Kč řešeno jako přešůpek, nad 5 000 Kč řešeno jako trestný čin);**
- při každém vandalském činu podávat vždy objektivní informace pedagogickému sboru, vychovatelům, žákům a zákonným zástupcům, aby bylo zamezeno „informačnímu šumu“ a překrucování stavu věci;
- při opakovaném vandalismu stejným žákem oslovit pedagogicko-psychologické poradenství nebo střediska výchovné péče (souhlas rodičů, zákonných zástupců, u nezletilých i zletilých žáků).

Co NEDĚLAT:

- bagatelizace a přehlížení prvních náznaků problému;
- ambivalence k problému;
- apatie k problému;
- zesměšňování problému a jeho aktérů;
- pouhé pasivní předávání informací (např. holé informace typu: „vandalismus je špatný“, „nesmíte ničit vybavení třídy“);
- nekomunikace mezi pedagogem a žákem, pedagogem a zákonným zástupcem;
- nezdravá komunikace;
- potlačování diskuse;
- stigmatizování žáků, kteří se vandalského činu dopustili; nerespektování názorů žáků.

Příloha č. 11

ZÁŠKOLÁCTVÍ

Opatření musí následovat už po první neomluvené absenci (i za 1 neomluvenou hodinu). Hodnotí se vždy rozsah absence za každé čtvrtletí. V komunikaci se zákonným zástupcem je kladen důraz na pozitivní přístup a konstruktivní řešení. Objektivní popis situace a žádoucího stavu, návrh opatření.

Zákonný zástupce neomluví žáka do 3 kalendářních dní od POČÁTKU jeho nepřítomnosti →

třídní učitel ho prokazatelně upomene. Pokud zákonný zástupce neomluví ani po upomenutí, třídní učitel učiní záznam a přímo kontaktuje (např. telefonicky) zákonné zástupce a informuje ho o nepřítomnosti žáka:

- a) zákonný zástupce o nepřítomnosti **ví**, ale zapomněl omluvit → dodatečné omluvení,
- b) zákonný zástupce o nepřítomnosti **neví** → rozhovor třídního učitele se zákonným zástupcem, upozornění na výchovná opatření a rozhovor o důvodech nepřítomnosti žáka → absence není omluvena,
- c) zákonný zástupce o nepřítomnosti **ví**, ale žáka omluvit nechce → rozhovor třídního učitele se zákonným zástupcem o možných motivech žáka, třídní učitel navrhuje další postup (domluva, poradenství, doučování, služby), třídní učitel uvede, jaké důsledky neomluvené hodiny pro žáka mají, záznam o rozhovoru → absence není omluvena.

Třídní učitel informuje ředitele škol, školního metodika prevence a výchovného poradce o situaci b) nebo c) výše.

Písemná pozvánka k osobnímu jednání, pokud se nedaří kontaktovat zákonného zástupce nebo pokud je neomluvená absence opakovaná:

- a) pozvánka ke konzultaci s třídním učitelem (zaslána prostřednictvím informačního systému školy s možností potvrzení o přečtení, prostřednictvím e-mailu nebo jiná možnost s doručenou pozvánkou);
- b) doporučeným dopisem nebo datovou schránkou – pozvánka obsahuje poučení o opatřeních, pokud nebude zákonný zástupce spolupracovat;
- c) předání kompetencí...viz dále.

Třídní učitel, školní metodik prevence nebo výchovný poradce → stanovisko k dalšímu postupu včetně sankčního opatření.

Schůzka zákonných zástupců s třídním učitelem + školním metodikem prevence nebo výchovným poradcem x vedením školy + případně žákem:

- tématem je situace žák, rodiny, příčiny záškoláctví a domluva vedoucí k nápravě;
- pokud je přítomen žák – sdílí názor na situaci, navrhuje změny;
- o schůzce je vyhotoven zápis s podpisem všech zúčastněných;
- domluva termínu dalšího setkání.

Předání kompetencí třetí straně.

Pokud škola využila všechny možné způsoby, ale situace se nezlepšila nebo je příliš závažná → OSPOD, Policie ČR, obecní úřad.

Příloha č. 12

KRÁDEŽE

Zjistím krádež nebo příjmu oznámení o krádeži.

Informuji školní poradenské pracoviště

- Pedagog se zabývá **KAŽDOU** krádeží. **NEZAČÍNÁ** tím, že si všichni mají na své věci dávat dobrý pozor a vy jste jim to říkali.
- O krádeži a jejím šetření provedte záznam, ze kterého budou jasně vyplývat všechny důležité skutečnosti: kdo – kdy – kde – jak – proč – čím.....
- Jestliže se jedná o škodu většího rozsahu → Policii ČR a oznamte podezření na spáchání přestupku proti majetku, případně trestného činu majetkové povahy.
- Zákonné zástupce zloděje informuji vždy, nicméně by tomu mělo předcházet precizní zjištění příčin, a to zejména v případě menších dětí.
- V případech, kdy se jedná o opakované jednání a výchovná a další opatření, která zvolila škola, neměla účinek → OSPOD.
- S náhradou způsobené škody postupujte jako u vandalismu. Preferujte nápravu vztahu mezi poškozeným a zlodějem – trvejte na tom, aby zloděj věc vrátil přímo poškozenému, omluvil se a nabídnul za své chování nějakou kompenzaci.
- Každý, kdo se dopustí krádeže na školní půdě by měl mít možnost pohovořit si o svém jednání s ředitelem nebo ředitelkou školy.
- Pečlivě se zabývejte příčinami. Některé jsou významně polehčující (dítě je ke krádeži donuceno někým jiným, z koho má strach). Někdy se může jednat i o formu kompulzivního chování, kterou je nutné řešit v rámci odborné péče.

Pozor – škoda většího rozsahu (škoda větší dle trestního zákoníku je 50.000,- Kč, škoda velkého rozsahu dle trestního zákoníku je 5.000.000,- Kč , viz. § 138) škoda nikoli nepatrná 5000,- Kč je hranice pro trestný čin.

V případě, že je ukradena věc menší hodnoty než 5000,- Kč (a je to bez použití násilí – překonání překážky, není to vloupání) jedná se o přestupek proti majetku dle § 50 zák. o přestupcích č. 200/1990 Sb. v platném znění.

Škoda na odcizené věci od 5000,- Kč výše je trestným činem krádeže dle ustanovení § 205 trestního zákoníku. V případě, že byla odcizena věc s hodnotou menší než 5.000, -Kč, ale bylo použito násilí – vypáčená skříňka, šatna, šuplík...nebo násilí vůči osobě a snaha zmocnit se věci – loupež, jedná se vždy o trestný čin.

NOVÉ

Aktuální hranice škody v trestním právu (stav k srpnu 2025)

§ 138 odst. 1 trestního zákoníku (č. 40/2009 Sb.)

- ***Škoda nikoli nepatrná: od 10 000 Kč***
- ***Škoda nikoli malá: od 50 000 Kč***
- ***Větší škoda: od 100 000 Kč***
- ***Značná škoda: od 1 000 000 Kč***
- ***Škoda velkého rozsahu: od 10 000 000 Kč***

Příloha č. 13

TABÁKOVÉ VÝROBKY, VÝROBKY URČENÉ KE KOUŘENÍ A NIKOTINOVÉ SÁČKY

ZJISTÍM, ŽE ŽÁK KOUŘÍ V AREÁLU ŠKOLY NEBO NA MIMOŠKOLNÍ AKCI V RÁMCI ŠKOLY.

Informuji pedagogického pracovníka, který následně informuje zákonného zástupce. Pedagogický pracovník (třídní učitel, vychovatel, školní metodik prevence) podle závažnosti situace přímo intervenuje u žáka: informace o porušení školního řádu, rizika, relevantní informace, motivace k nekouření. Případné udělení výchovných opatření.

Pedagogický pracovník → rozhovor se zákonnými zástupci o porušení školního řádu, relevantní informace včetně rizik spojených s kouřením, odkazy na další odborná pracoviště. Rozhovor je veden konstruktivně a citlivě s vědomím, že experimentování s tabákem je v dospívání přirozené.

Pokud zákonní zástupci nespolupracují nebo dlouhodobě nereflektují užívání tabáku u žáka → OSPOD.

ZJISTÍM, ŽE ŽÁK KOUŘÍ MIMO PROSTORY ŠKOLY.

NEUDĚLUJI výchovná opatření. Škola **MŮŽE** informovat zákonné zástupce a provést krátkou intervenci u žáka.

PEDAGOG NAJDE VE ŠKOLE ČI NA MIMOŠKOLNÍ AKCI U ŽÁKA TABÁKOVÉ VÝROBKY (včetně elektronické cigarety či její komponenty).

Pedagog **NEPROHLEDÁVÁ!!!**

Pedagog může vyzvat žáka k vydání tabákových výrobků, ale **NESMÍ** je bez souhlasu zabavit a postupuje s nimi podle školního řádu. Pedagog o zabavení udělá zápis.

Pedagog může odstranit z dosahu osob mladších 18 let volně položené tabákové výrobky.

Informace zákonným zástupcům. Oproti podpisu pedagoga vhodným způsobem předá tabákové výrobky zákonnému zástupci. Zápis z předání přiloží pedagog k zápisu o zabavení.

Příloha č. 14

KRIZOVÉ SITUACE SPOJENÉ S OHROŽENÍM NÁSILÍM VE ŠKOLNÍM PROSTŘEDÍ, KTERÉ PŘICHÁZÍ Z VNĚJŠÍHO I VNITŘNÍHO PROSTŘEDÍ

Níže je uvedený soupis plánů, které má mít škola zpracované.

Krizový plán stanovuje postupy informovanosti osob a subjektů v závislosti na krizové situaci, zahrnuje organizační informace pro případ ohrožení.

- Kontaktní informace na zákonné zástupce a zaměstnance školy, správce budovy...
- Společné místo setkání, plán pro přesun.
- Procedura zrušení či přerušování vyučování, užití školy jako krytu.
- Alternativní způsoby pro přesun žáků domů.
- Pohotovostní komunikační systém pro varování a informování pedagogů.
- Krizový předpis odpovědností pro pedagogy.
- Plán svolávání pedagogů a poskytnutí faktických informací.
- Pohotovostní komunikační linky pro přivolání 155.
- Instrukce pro zvládnutí pořádku ve třídě.
- Komunikační kanály pro nahlášení nebezpečné situace.
- Přehled zaměstnanců s výcvikem první pomoci.
- Plány a způsoby informování zákonných zástupců.
- Poskytování informací zákonným zástupcům při pomoci dětem, které prošly krizovou situací.
- Postup v poskytování informací médiím v situaci krize.
- Způsob upozornění 158.
- Plán pro zajištění vjezdu/vstupu zdravotníka/policisty na místo.
- Plán pro zajištění krizové intervence.

Příloha č. 15

NETOLISMUS

Pokud se u žáka objevuje:

- únava;
- nervozita;
- náhlé změny chování;
- zhoršení prospěchu;
- narušení vztahů;
- ztráta kamarádů;
- zvýšená agresivita.

Informuji třídního učitele, školní poradenské pracoviště, následně rozhovor s žákem:

- vzbudit důvěru a nabídnout pomoc (ne intervenci týkající se problematiky netolismu);
- zprostředkování kontaktů na odborná zařízení;
- podporovat žáka při řešení obtížných situací.

Třídní učitel, školní poradenské pracoviště → rozhovor se zákonnými zástupci

NEBAGATELIZOVAT problémy, které u žáka pozorují.

Příloha č. 16

SEBEPOŠKOZOVÁNÍ

Všímám si, že žák má:

- zranění po řezání se, pálení, škrábání, píchání jehlou;
- rozrušené hojící se rány;
- značky od rozpáleného kovu;
- obroušenou popálenou kůži;
- stopy po kousání, úderech, nárazech, dloubání, tahání kůže a vlasů/ochlupení.

Informuji třídního učitele, školní poradenské pracoviště.

Školní poradenské pracoviště:

- posoudí aktuální riziko;
- v případě rizika závažného sebepoškození odeslat žáka i proti vůli zákonných zástupců do spádového psychiatrického zařízení (bývá nutná asistence Policie ČR);
- předání žáka školnímu psychologovi, pokud škola nemá školního psychologa předat do péče pedagogicko-psychologické poradny;
- nastavit pravidla pro prostředí školy – např. žák může za pedagogem přijít kdykoliv, když pociťuje nutkání poškodit se, ale pedagog se mu nebude věnovat, pokud se poškodí (za podmínky, že jiný dospělý, pedagog x zákonný zástupce situaci zvládne včetně případného ošetření).

Třídní učitel, školní poradenské pracoviště → rozhovor se zákonnými zástupci:

- systematická dlouhodobá spolupráce se zákonnými zástupci;
- motivace k návštěvě specialisty – krizové centrum, psychologická/psychiatrická ambulance.

NE snaha okamžitě odstranit sebepoškozující chování.

NE sankce.

NE ignorace.

Ohlašovací povinnost se netýká přímo sebepoškozování, ale doprovodných problémů často sebepoškozování doprovázejících. Povinnosti hlášení podléhá navádění dětí k sebepoškozování/sebevraždě.

Příloha č. 17

NOVÁ NÁBOŽENSKÁ HNUTÍ

Všímám si, že žák:

- nosí, používá fyzické znaky (symboly, změna oblečení, účesu);
- psychické změny (nevyrovnanost, přílišná introvertnost, noví známí a přátelé o nichž žák odmítá mluvit, změna zájmů, komunikačních schopností).
- je pod silným vlivem zákonného zástupce (sektáře).

Ostentativní demonstrování příslušnosti např. k satanismu může být pózou k provokaci, snaze odlišit se...než začnu jednat, je třeba s žákem promluvit, zda se nejedná o demonstrativní projev.

Informuji třídního učitele, školní poradenské pracoviště.

Školní poradenské pracoviště:

- se k žákovi chová jako k člověku na kterém mu záleží, nesnižuje jeho inteligenci, k ničemu ho nenutí, nevyhrožuje, nevydírá, nepoučuje, nestraší následky;
- nabízí prostor pro žáka, když si bude chtít promluvit – „jsme na jeho straně“;
- zjistí o jakou skupinu jde, jak dlouho je s ní žák v kontaktu, jak silně je zapojen do hnutí, jaký je jeho současný stav k okolí, zda je ochoten hovořit o své nové příslušnosti;

Třídní učitel, školní poradenské pracoviště → rozhovor se zákonnými zástupci

- Pokud je rodina členem společenství se znaky sekty a není podezření na zanedbávání péče či jiný trestný čin vůči dítěti, není možné ze strany pedagoga ovlivnit zapojení dítěte do tohoto společenství.

Příloha č. 18

RIZIKOVÉ SEXUÁLNÍ CHOVÁNÍ

OBJEVENÍ PORNOGRAFICKÉHO MATERIÁLU MEZI ŽÁKY VE ŠKOLE

→ pedagog přemýšlí proč se materiál mezi žáky objevil (zvědavost, tabu, nedostatek informací?) → poučení adekvátně věku žáků.

RIZIKOVĚ SE CHOVAJÍCÍ ŽÁK – PODEZŘENÍ NA PARAFILII

- kompulzivní masturbace;
- emoční nestálost;
- zvýšená fyzická agresivita;
- sadistické sexuální fantazie;
- týrání zvířat;
- chybění empatie;
- sebepoškozování;
- ztížená adaptace...

Informuji třídního učitele, školní poradenské pracoviště.

Třídní učitel, školní poradenské pracoviště → rozhovor se zákonnými zástupci

- doporučení odborné péče pro žáka.

ŽÁK JE OBĚTÍ SEXTINGU

Informuji třídního učitele, školní poradenské pracoviště.

Pokud rizikové činnosti mimo školu → oznámení jiným orgánům (Policie ČR, OSPOD), zařazení preventivní činnosti.

- Podpora oběti;
- orientace ve vzniklé situaci;
- chovat důkazy;
- využít odbornou pomoc, kontaktovat rodiče oběti i agresora;
- zvolit odpovídající opatření a realizovat prevenci.

Odlišit od normálního sexuálního vývoje – rozlišení není v kompetenci pedagoga.

Příloha č. 19

PŘÍSLUŠNOST K SUBKULTURÁM

Všímám si, že žák:

- patří k nějaké subkultuře.

O dané subkultuře si zjistím informace – lepší komunikace s žákem. Příslušnost k subkultuře nekomentuji, nezesměšňuji, ale akceptuji.

Informuji třídního učitele, školní poradenské pracoviště až v případě, že má žák projevy rizikového chování.

Se zákonnými zástupci řeší školní poradenské pracoviště v případě, že se jedná o nepřijatelné formy chování.

Příloha č. 21

HAZARDNÍ HRANÍ

Všímám si, že žák:

- se chlubí výhrou;
- používá hráčský slang, má ranou zkušenost s hazardní hrou;
- lže, krade;
- utrácí peníze, má dluhy, finanční problémy;
- má změny nálad, je výbušný, popudlivý;
- straní se kolektivu, je uzavřený, samotářský;
- má problémy doma i ve vztazích v kolektivu;
- má zhoršený prospěch, objevuje se u něho záškoláctví;
- objevují se u něho psychosomatické projevy, deprese, úzkost, suicidální myšlenky a tendence;
- užívá návykové látky, je závislý na hraní počítačových her.

Informuji třídního učitele, školní poradenské pracoviště, následně rozhovor se zákonnými zástupci:

- osobní rozhovor s informací o situaci.
- pokud zákonní zástupci odmítají spolupracovat s pedagogy → OSPOD

V případě důvodného podezření, že byl v souvislosti s hazardním hraním spáchán trestný čin (např. krádež, podvod, ublížení na zdraví) **informuji školní poradenské pracoviště → zvolit vhodný postup vyšetření události, o postupu je vyhotoven písemný zápis. V případě spáchání trestného činu → Policie ČR.**

Příloha č. 23

Psychická krize/duševní onemocnění žáka

Všímám si, že žák:

- je v psychické nepohodě, krizi či v počínajícím duševním onemocnění.

Volat 155 v případě bezprostředního ohrožení zdraví žáka či jeho okolí!

Podpurný rozhovor s žákem s cílem poskytnutí podpory

- „nejsi na to sám/sama,“
- domluva na dalším postupu, kontaktování zákonných zástupců (do 18 let, od 18 let není nutné, pokud si žák nepřeje).

Třídní učitel, školní poradenské pracoviště → rozhovor se zákonnými zástupci:

- zprostředkování kontaktu žáka se zákonnými zástupci,
- předat základní informace k dané problematice a možnosti řešení,
- pedagog doporučí kontaktování odborného pracoviště,
- nabídka spolupráce se školou (poskytování včasné intervence, přijímající prostředí),
- podpora zákonných zástupců.

Nespolupracující postoj zákonných zástupců → pedagog se obrací na psychologa spádové pedagogicko-psychologické poradny s žádostí o metodickou podporu pro práci s žákem, a to I PROTI vůli zákonných zástupců.

- Pokud je ohroženo zdraví či život žáka → OSPOD.

Informuji třídního učitele, školní poradenské pracoviště:

- důraz na zachování důvěrnosti údajů,
- případná medikace může mít vliv na každodenní fungování žáka,
- žák má právo požádat OSPOD, školu, školské zařízení o pomoc při ochraně života a svých práv i bez vědomí zákonných zástupců.

Pedagog:

- nedagnostikuje ani neléčí,
- neslibuje,
- nemá přehnané reakce,
- nezlehčuje situaci,
- nemoralizuje, neobviňuje.

Příloha č. 24

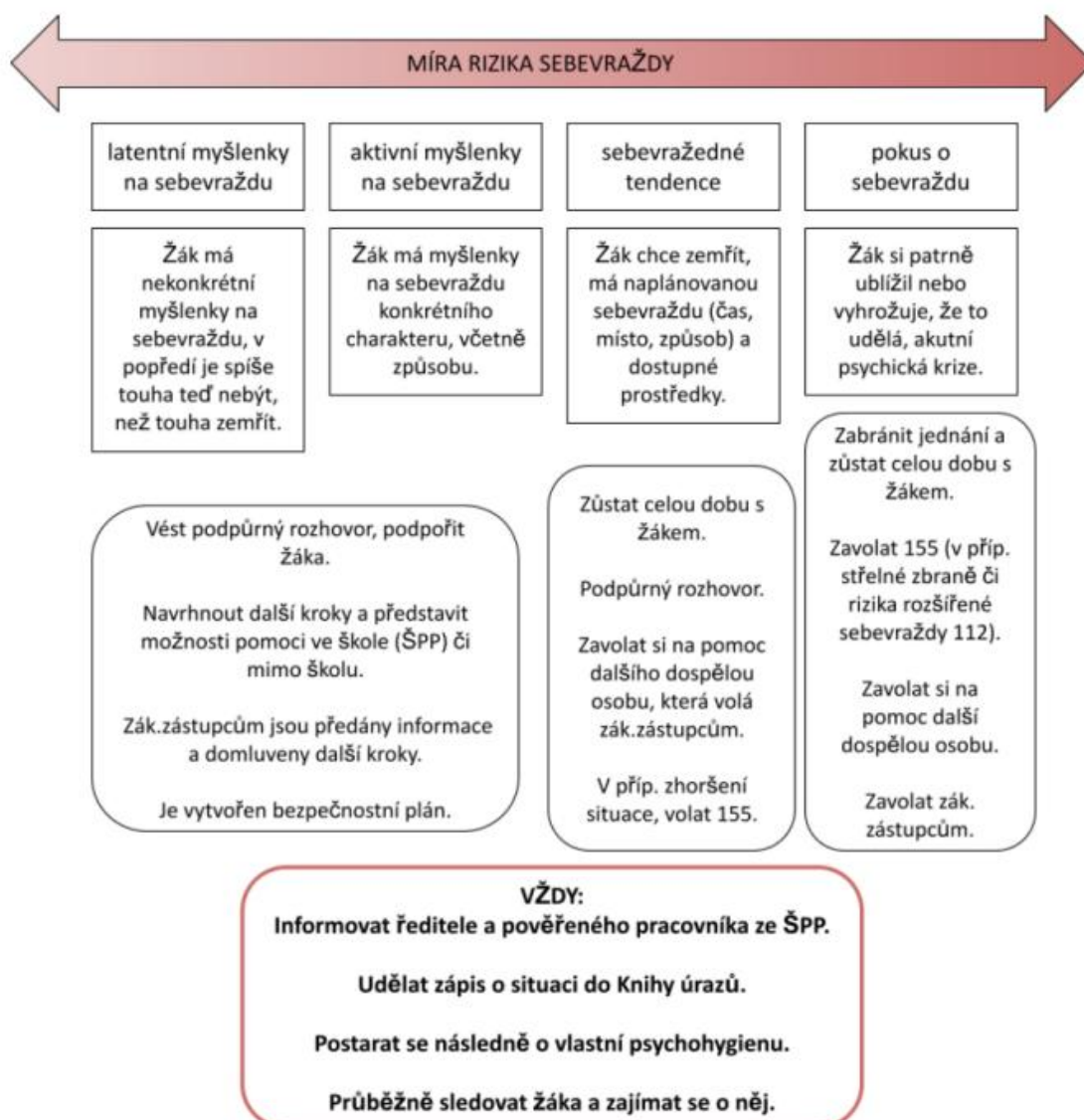
SEBEVRAŽEDNÉ CHOVÁNÍ

Všímám si změn v chování a prožívání žáka:

- samotářství, vyhýbání se kamarádům, oblíbeným činnostem;
- potíže se soustředěním;
- zhoršený školní prospěch;
- rizikové chování (např. užívání návykových látek);
- změna chuti k jídlu;
- potíže se spánkem (polehává, pospává ve škole);
- potíže ve vztazích;
- zanedbávání vzhledu;
- sebepoškozování;
- zabývání se myšlenkami na sebevraždu či ukončení života;
- vyhledávání informací o sebevraždě, shromažďování prostředků k vykonání sebevraždy (např. lano, léky);
- rozdávání osobních věcí;
- náhlé změny nálad, dlouhodobý smutek, plačtivost, zvýšená úzkostnost, podrážděnost, výbuchy vzteku, vyčerpanost, apatie, pasivita, nízké sebehodnocení a sebedůvěra.

V komunikaci a projevu žáka se objevuje:

- ne/přímé vyjádření, že chce zemřít;
- vyjádření beznaděje;
- vyjádření toho, že je všem na obtíž;
- psaní deníku či básní, kde se objevuje téma smrti x sebevraždy;
- loučení se s ostatními, dopisy na rozloučenou.

Není pravda, že kdo o sebevraždě mluví, ten ji nespáchá. Všechny varovné příznaky je třeba brát vážně. Žák, který projevoval známky sebevražedného chování může být v ohrožení i v situaci, kdy se zdá být náhle šťastný a sebevražedné myšlenky popírá.

Postvence

Postvence jsou kroky a postupy, které následují po dokonané sebevraždě.

Zahrnuje:

- komunikaci se zasaženou rodinou,
- mobilizaci podpory ve škole a její zviditelnění a nabízení pro žáky i pedagogy,
- informování zaměstnanců školy a sdílení informací, jak událost může ovlivnit výuku,
- sdělení faktů jednoduše a krátce,
- péče o žáky, kteří mohou být smrtí nejvíce zasaženi.

Žáci, kteří mohou potřebovat větší péči:

- byli u sebevražděného jednání nebo krátce před ním byli v kontaktu se zemřelým,
- blízcí přátelé nebo sourozenci navštěvující tutéž školu,
- žáci, které hůře zvládají zátěžové situace, mají nedostatek sociální podpory, historii duševního onemocnění, sebevražděných představ či pokusu, trauma nebo ztráty, příp. zažili sebevraždu ve své rodině,
- žáci ve výlučném vztahu k zemřelému.

Tyto žáky je potřeba sledovat a věnovat jim zvýšenou pozornost, případně nabízet podpůrný rozhovor. Lze nabídnout rozhovor i jejich zákonným zástupcům.